

בעניין:

1. _____ עודה
דרכון ירדני _____, קטין, באמצעות אביו, העותר 2
2. _____ עודה
ת.ז. _____, תושב שכס
3. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.**
ע"י ב"כ עוה"ד גיל גן-מור (מ.ר. 37962) ו/או יוסי וולפסון
(מ.ר. 26174) ו/או יותם בן הלל (מ.ר. 35418) ו/או חוה
מטרס-עירון (מ.ר. 35174) ו/או סיגי בן-ארי (מ.ר. 37566)
ו/או ענת קדרון (מ.ר. 37665)
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית

המשיב

בקשה דחופה להחלטת ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות בהחלטת ביניים כי אם תתקבל העתירה, או שהמשיב יענה בחיוב לבקשה, העובדה שימלאו לעותר 1 שש-עשרה שנים לא תעמוד לו לרועץ והוא יוכל להיכנס לגדה המערבית ולהירשם במרשם האוכלוסין.

אלו טעמי הבקשה:

1. בקשה זו מצורפת לעתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיב והמורה לו לבוא וליתן טעם מדוע לא יקבל לטיפולו בקשה לרישיון ביקור עבור העותר 1 מהרשות הפלסטינית ויאשר אותה על מנת שהעותר, נער שעוד מספר ימים ימלאו לו 16, יוכל להיכנס לגדה המערבית ולהירשם במרשם האוכלוסין.
 2. העתירה שבפנינו מעלה **שאלות כבדות משקל** בנוגע לסמכותו של המשיב, בכובעו כרשות מינהלית וכמפקד צבאי בשטח הכבוש, להחרים, בשל שיקול פוליטי של הממשלה, רשויות מינהליות, להן הועברו סמכויות בחוק שהוא עצמו חוקק, ולאחר מכן להתנער מאחריותו לכבד את זכויות האנשים הנפגעים מחרם זה. לעותרים נמסר, במסגרת הליך אחר, שהסוגיה כולה צריכה להגיע להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, וטרם ידוע לוח הזמנים להחלטה זו.
- יחד עם זאת, הסעד המבוקש בעתירה נועד **למנוע פגיעה מיידיית** בעותר, נער אשר ימלאו לו 16 שנים **ביום 24.6.06**, היינו ביום שבת בשבוע הבא. על פי דין הדם החל בשטחים, ילדים, אשר אחד מהוריהם הוא פלסטיני, זכאים להירשם במרשם האוכלוסין עד הגיעם לגיל 16.

- המשיב אינו מאפשר ככלל לילדים מעל גיל 16 לקבל מעמד כלשהו בגדה המערבית ולפיכך **אם לא יירשם העותר ייגרם לו ולבני משפחתו נזק בלתי הפיך**. בעבר כבר הסכים המשיב לאפשר את כניסתם ורישומם של ילדים, גם לאחר שעברו את גיל 16, אם הטיפול בבקשתם התארך, כך שהעותר מבקש סעד שקיימים לגביו לא מעט תקדימים, כמפורט בהמשך.
3. כפי שמוסבר בעתירה, אין חולק כי לעותר, כבנו של פלסטיני הרשום במרשם האוכלוסין, זכות מלאה על פי החוק הקיים בשטחים להיכנס ולהירשם במרשם בפרוצדורה של רישום ילדים. דא עקא, שהחל מאוקטובר 2000 הקפיא המשיב את הטיפול בבקשות לרישיונות ביקור בגדה המערבית ועל כן ילדים במצבו של העותר, אשר נולדו וגדלו בחו"ל, לא יכלו להיכנס לגדה ולהירשם במרשם. למען הסר ספק יובהר, כי מבחינת המשיב, הנוכחות של הילד הנרשם בגדה היא תנאי לכיבוד רישומו במרשם.
4. כפי שמוסבר בעתירה, החלטת ההקפאה, ככל הנוגע לכניסת ילדים המבקשים להירשם, בוטלה רק בחודש ספטמבר 2005, בעקבות לחץ של עתירות ופניות. המשיב התחייב לקבל לידיו בקשות לרישיונות ביקור ולטפל בהן.
5. החלטה זו, כפי שמתואר בגוף העתירה, הופרה לאחר חודשים ספורים, באפריל 2006. בעקבות החלטת הממשלה להחרים את רשויות השלטון הפלסטיניות, החליט המשיב, כי אין בכוונתו לקבל עוד בקשות מפקידי משרדי הקישור הפלסטיניים. יחד עם זאת, מסרב המשיב לטפל בבקשות שמוגשות אליו ישירות ולא דרך פקידי הרשות.
6. יוצא, אם כן, כי לעותר הייתה שעת כושר קצרה ביותר להיכנס ולהירשם במרשם. למרבה הצער, העותר חווה טרגדיה כשנפל מגובה רב לפני שלוש שנים ומאז הוא סובל מנכות, נכנס ויוצא מבתי חולים, ולא יכול היה בתקופה זו לעמוד בנסיעה לגדה. בחודש מרץ האחרון עוד היה העותר מאושפז בבית החולים. רק עתה, משהוטב במעט מצבו, מבקש אביו, העותר 2, להביאו לגדה ולרשום אותו בקובץ, אך, כאמור, אינו יכול להעביר את הבקשה לרישיון ביקור עקב החרם.
- העתקי שני מסמכים רפואיים, המעידים על הפציעה ועל הטיפולים, לרבות האשפוז האחרון במרץ 2006, מצורפים ומסומנים א' ו-ב'.
7. אי-רישומו של העותר יגרום נזק קשה לעותר ולבני משפחתו. הפנייה של העותר למשיב נעשתה אמנם במועד קרוב לגיל הסף, אולם בנסיבות העניין העילה לכך נעוצה במציאות הבעייתית שנוצרה עקב הקשיים שמערים המשיב, ואין לתלות אותה בעותר, שהוא קטין, ואין לו יד ורגל בנסיבות שהביאו אותו למצב הבעייתי בו הוא עומד היום.
8. בעבר כבר הסכים המשיב לאפשר את הכללתו של ילד במרשם האוכלוסין, כאשר ההליכים להסדרת הכללה זו החלו בטרם הגעתו של הילד לגיל 16. אכן, לא תמיד ניתנה הסכמה שכזו, ולא תמיד ניתנה בקלות, אולם דומה שקו זה הוא הקו התואם את הדין. מבחינה טכנית הדבר אפשרי במסגרת שיקול הדעת לאשר תושבות לאדם מעל גיל 16. מבחינה מהותית, מובן

שזכויות העותר אינן צריכות להיות מקופחות לאור משך הזמן הנחוץ לניהול הדין והדברים בעניין.

9. כך, למשל, במסגרת בבג"צ 5446/05 ערער נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, לאחר שנקבע דיון דחוף בעתירה, הודיעה ב"כ המשיב בעל פה כי ככל שיגיש העותר בקשה במת"ק בטרם ימלאו לו 16, הבקשה תטופל ורישיון הביקור לצורך הרישום יינתן גם לאחר גיל זה.

10. במסגרת בבג"צ 6701/05 חלאיקה נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, עמד המשיב תחילה על ביצוע כל הליכי הרישום בסד זמן בלתי אפשרי, טרם הגעת העותר לגיל 16. אולם בהמשך התיישב בדעתו ומסר, כי העותר באותה עתירה יוכל להיכנס ולהירשם גם אם יעבור את גיל 16, וזאת עקב ההתחייבות שכבר ניתנה, ובכפוף להמצאת מסמך מסוים.

העתק המכתב שהתקבל ביום 14.7.05 מצורף ומסומן ג'.

11. ביום 11.7.05 הוגשה עתירה נוספת, שעניינה בבקשתם של שני ילדים להיכנס לגדה ולהירשם (בג"ץ 6700/05 עביד נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית). בשונה מהמקרים האחרים, הדחיפות בעתירה זו לא נבעה מהעובדה שהילדים עמדו על סף גיל 16, אלא מנסיבותיו ההומניטאריות המיוחדות של העניין. בנסיבות המקרה דובר על שני יתומים שגדלו בהודו אצל אמם ההודית, לאחר מות אביהם, תושב השטחים. בשלב מסוים הועברה האפוטרופוסת עליהם לסבס, גם הוא תושב השטחים. המשיב הסכים לאשר את כניסתם אולם עקב הצורך לעמוד בתנאים של האמנות הבינלאומיות בדבר חטיפת ילדים, התעכב הטיפול בבקשה. ערב הגעת הבן הבכור לגיל 16 שנים, הודיעה באת כוח המשיב בכתב כי לא ימנעו את הרישום רק מהטעם שלעותר ימלאו 16 שנים. בסופו של דבר נכנסו העותרים לגדה המערבית ונרשמו, כאשר בזמן הרישום היה הבן הבכור מבוגר מגיל 16.

העתק המכתב שהתקבל ביום 18.1.06 מצורף ומסומן ד'.

12. ביום 3.8.05 שוב נאלץ המוקד להגיש עתירה דחופה בשמו של ילד שעמד להיות בן 16 (בג"ץ 7425/05 שויכי נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית). ביום 15.8.05 הודיע ב"כ המשיב כי "לאור הגשת העתירה, הרי שאם יוחלט שהעותר 2 זכאי להירשם במרשם האוכלוסין של האזור, המשיב לא יתנגד לכך מהטעם שהעותר 2 יהיה מעל גיל 16". בסופו של דבר אף אושרה הבקשה והעותר נכנס ונרשם לאחר שכבר מלאו לו 16 שנים.

העתק תגובת המשיב מיום 15.8.05 מצורף ומסומן ה'.

13. הנה כי כן, הסעד הזמני המבוקש אינו חורג מההתחייבויות שנתן המשיב עצמו במקרים קודמים – אך מסרב בינתיים לתת בענייננו.

14. מאחר שהאפשרות לברר את הטענות, שהן כבדות משקל, בזמן הקצר שנותר, היא קטנה, מתבקש בית המשפט להיענות לבקשה להחלטת הביניים. מקרה זה הוא מסוג המקרים בהם היענות לבקשה היא סעד מתבקש מן הצדק.

15. לבסוף נזכיר, על מנת שתוצג בפני בית המשפט הנכבד התמונה המלאה ככל הניתן, כי המשיב הציע "פתרון", לפיו תועבר הבקשה על ידי "פקיד זוטר שאינו מזוהה חמא"ס". בעתירה אנו מעלים את טענותינו המשפטיות לפיהן פתרון זה הוא לא חוקי. "פתרון" זה לכשעצמו מעלה את אותן שאלות כבדות משקל שמעלים העותרים, אולם כך או כך, הוא אף **לא פרקטי**, שכן לעותרים אין כל אפשרות לדעת או לברר מי מפקידי משרד הקישור הפלסטיני, שהם עובדי ציבור (civil servant) ולא פוליטיקאים, הוא בכיר ומי זוטר ואיזה פתק שם כל אחד מעובדי המדינה הללו בקלפי בבחירות האחרונות. גם לו היה כך, אין לעותרים כל אפשרות לבחור מי יטפל בפנייתם מבין עובדי הציבור שממלאים כדן את תפקידם במשרד הקישור הפלסטיני, כפי שאין להם אפשרות לבחור את השופט שידון בעתירתם.

החוק מעניק סמכויות מינהל מסוימות לרשות הפלסטינית. חוק זה, כל עוד לא שונה, מחייב את העותרים ואת המשיב כאחד. אכן, המשיב יכול לשנות את החוק באופן שבקשות יוגשו ישירות אליו, או שלא יהיה צורך במעורבותו באישורן. אולם כל עוד לא שונה החוק, לא ניתן להתייחס לבקשה המוזרה של המשיב או להעניש את העותרים על שהם נזקקים לשירותי הרשות הפלסטינית שקיבלה את סמכויותיה, באמצעות החקיקה הצבאית, מהמשיב עצמו.

16. לסיכום:

מדובר בסוגיה כבדה.

הסוגיה עומדת לעלות בפני היועץ המשפטי לממשלה.

ייתכן שהסוגיה תעלה גם בפני הדרג המדיני החדש, שכן החלטת הממשלה התקבלה בערוב ימיה של הממשלה הקודמת, לאחר הבחירות, בהיותה ממשלת מעבר.

למען הצדק, וכדי לאפשר דיון לעומק הסוגיות שמעלה העתירה – הן בידי הרשויות והן בבית-משפט נכבד זה – וכל זאת מבלי שיקופחו זכויות העותר, מן הדין ומן הצדק להיעתר לסעד הביניים המבוקש.

לאור כל האמור מתבקש בית המשפט הנכבד להיענות לבקשה.